

Тест "Розфарбуй малюнок" (Є.Є. Кравцова)

МЕТА: Визначити рівень розвитку довільності, як здатності діяти у відповідності до поставленого завдання. Довільність - важливий компонент психологічної готовності до шкільного навчання. Якщо у дитини ця якість не сформована, вона не в змозі правильно сприйняти навчальне завдання у його специфічному навчальному значенні.

Прийняття учбової задачі є одним з найважливіших умов успішності засвоєння загальних способів учбових дій та формування навчальної діяльності. Прийняття учбової задачі включає в себе два моменти: бажання виконати задачу поставлену педагогом тобто прийнятність задачі "для себе" (особистісний аспект прийняття задачі) тобто розуміння того, що треба робити і що повинно вийти в результаті виконання завдання (когнітивний аспект прийняття задачі).

При цьому важливі наступні варіанти:

дитина приймає і розуміє задачу, хоче виконувати завдання і розуміє, що треба робити;

дитина приймає, але не розуміє задачу (хоче виконати, але погано розуміє як треба діяти);

дитина не приймає і не розуміє задачу (хоч і розуміє, що від неї вимагають, але не хоче виконати, або хоче виконати по-своєму);

Для того, щоб визначити причину недостатнього розвитку уміння сприймати задачу, треба звернути увагу на розвиток мотивів навчальної діяльності (прийняття задачі) і мисленневих здібностей: рівень узагальнення (розуміння задачі).

Показники готовності до навчання в школі:

Прийняття і розуміння дитиною поставлених задач, переважна орієнтація на якість виконання.

Неприйняття чи нерозуміння задач, переважна орієнтація на швидкість виконання завдання без урахування якості, оцінюється як показник неготовності до навчання.

ІНСТРУКЦІЯ: "Розфарбуй картинку так, як у мене. Уважно перевірте себе, чи правильно ви зафарбували, чи схожий ваш малюнок на мій".

Експериментатор кілька секунд демонструє картинку, де попередньо дерево зафарбовано в червоний колір, небо – чорний, сонце – зелене, земля – синя.

МАТЕРІАЛИ: Дві однакові заготовки контурного малюнка, один із яких попередньо зафарбований у нетрадиційні кольори (дерево - червоне, небо – чорне, сонце – зелене, земля – синя).

Якість виконання завдання	Характер прийняття задачі, бал
I група. Діти із завданням справляються повністю. Коли їх запитують, чи все вони правильно зробили, то діти не просто відповідають, а намагаються аргументувати свої слова: "Тут небо чорне, і у мене теж чорне, значить, правильно".	Приймає і розуміє задачу 3
II група. Формально завдання виконуються неправильно. Діти використовують кольори невідповідні еталону, але коли дорослий починає цікавитися кожним предметом окремо, діти цієї групи помічають свої помилки: "Ой, тут треба було зафарбувати червоним олівцем, а я зеленим".	Приймає, але не розуміє задачу 2
III група. Діти уважно розглядають малюнок, при виконанні завдання частково або повністю розфарбовують предмети на картинці, але не у відповідності з еталоном. При оцінці своїх результатів вони часто розмірковують про доцільність так а не інакше розфарбувати малюнок, говорять: "Дерево не червоне а зелене", "А так не буває" тощо.	Розуміє задачу, але не приймає її 1
VI група. Діти виконують завдання неправильно, вони розфарбовують картинку в ті кольори, які їм подобаються. Коли їх просять порівняти результат із зразком, вони не помічають помилок. Навіть коли їх запитують про кожне зображення окремо ("А дерево у тебе на малюнку таке як у мене?"), вони дають стверджувальну відповідь, інколи навіть не глянувши на малюнок.	Не приймає і не розуміє задачу 0

СТИМУЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ТЕСТУ
«РОЗФАРБУЙ МАЛЮНОК»
(Є.Є. Кравцова)

Група _____

Прізвище та ім'я _____

